

JD-101

January-2025

B.Ed., Sem.-1

B-105 : Education (Social Science Method and Content)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14

(A) સામાજિક વિજ્ઞાનનો અર્થ આપી, તેની આધુનિક સંકલ્પના સમજાવો.

(B) સામાજિક વિજ્ઞાનનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

(A) રાષ્ટ્રીય અર્થતંત્રના વિકાસનો ધ્યેય અને માનવ સમાજનો વિકાસનો ધ્યેય વિગતે સમજાવો.

(B) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓ જણાવી, કોઈ એક સામાન્ય હેતુના ચાર વિશિષ્ટ હેતુઓ જણાવો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14

(A) વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનું મહત્ત્વ જણાવી તેના સોપાનો જણાવી, સામાજિક વિજ્ઞાનના ધોરણ-8ના કોઈ એક એકમને ધ્યાનમાં રાખી વિષયાભિમુખ નોંધ તૈયાર કરો.

(B) સિમ્યુલેશનનો અર્થ આપી, તેનાં લાભ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

(A) પાઠ આયોજનના સોપાનો જણાવી, તેના લાભાલાભ જણાવો.

(B) સ્પર્ષીકરણ કૌશલ્યના ઘટકો જણાવી, સ્પર્ષીકરણ કૌશલ્યને અસરકારક બનાવવા માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14

(A) બહિષ્કાર આંદોલન અને સ્વદેશી ચળવળના સ્વરૂપ અને પરિણામોની ચર્ચા કરો.

(B) દાંડીકૂચ વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.

અથવા

(A) લશ્કરી જૂથો “નાટો”, “સિયાટો” અને “વોર્સો” વિશે માહિતી આપો.

(B) રાષ્ટ્રપતિની ધારાકીય સત્તાઓ અને વહીવટીય સત્તાઓ જણાવો.

4. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (A) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : આર્થિક અને બિન-આર્થિક પ્રવૃત્તિ
- (B) જમીન નિર્માણની પ્રક્રિયા વર્ણવી, તેના પ્રકારો શાના આધારે પાડવામાં આવે છે તે જણાવો.

અથવા

- (A) મોંઠે-જો-દડોની નગરની રચનામાં રસ્તાઓ અને ગટર યોજના વિશે માહિતી આપો.
- (B) માહિતી મેળવવાના અધિકારના હેતુઓ જણાવી, માહિતી મેળવવાની પ્રક્રિયા જણાવો.
5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (1) જ્ઞાનાત્મક ક્ષેત્રના હેતુમાં સમાવિષ્ટ થતા હેતુઓ જણાવો.
- (2) સામાજિક વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રકાર્યમાં સમાવિષ્ટ થતી બાબતો જણાવો.
- (3) શિલ્પકલા એટલે શું ?
- (4) ભારતના લોકોએ સાયમન કમિશનનો વિરોધ શા માટે કર્યો હતો ?
- (5) વિકાસશીલ અર્થતંત્રના કોઈપણ ચાર લક્ષણો જણાવો.
- (6) જહાલવાદના મુખ્ય નેતાઓના નામ આપો.
- (7) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણની કોઈપણ બે વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓના નામ જણાવો.
- (8) સ્તૂપ એટલે શું ?
- (9) વિધાન પરિષદના સભ્યપદના ઉમેદવારની લાયકાત જણાવો.
- (10) વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનો અર્થ આપો.
- (11) સામાજિક વિજ્ઞાનના કોઈપણ ચાર મૂલ્યો જણાવો.
- (12) અટકણ યુક્ત પ્રશ્નના કોઈ બે ઉદાહરણ જણાવો.
- (13) મા અન્નપૂર્ણા યોજનાની મહત્વની જોગવાઈઓ જણાવો.
- (14) કા.પા. કાર્ય કૌશલ્યના ચાર ઘટકો જણાવો.

Seat No. : _____

JD-101

January-2025

B.Ed., Sem.-1

B-105 : Education

(Social Science Method and Content)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer any **one** group of questions given below : **14**

- (A) Give the meaning of Social Science. Explain Modern Concept of Social Science.
(B) Explain the importance of Social Science.

OR

- (A) Explain in detail the goal of development of national economy and the goal of development of human society.
(B) Mention the general objectives of social science education, state four specific objectives of any one general objective.

2. Answer any **one** group of questions given below : **14**

- (A) Explain the importance and steps of set induction skills, prepare a subject orientation note considering a unit of Social Science Std. 8.
(B) Give the meaning of simulation. Explain its merits and demerits.

OR

- (A) Explain the steps of lesson plan and state their advantages and disadvantages.
(B) State the components of explanatory skill, state the points to be kept in mind to make explanation skill effective.

3. Answer any **one** group of questions given below : **14**

- (A) Discuss the nature and results of Boycott movement and Swadeshi movement.
(B) Explain in detail about Dandimarch.

OR

- (A) Give information about military group “NATO”, “SIATO”, and “Warsaw”.
(B) State the legislative powers and executive power of the President.

4. Answer any **one** group of questions given below : **14**
- (A) Explain the difference between Economic activity and Non-Economic activity.
 - (B) Describe the process of soil formation on the basis of which its types are classified.

OR

- (A) Give information about roads and drainage scheme in Mohen-jo-Daro town formation.
 - (B) Explain the objectives of Right to Information and give the process of Right to Information.
5. Answer any **seven** questions from the following questions : **14**
- (1) State the purposes included in the purpose of the cognitive domain.
 - (2) State the matter included in the field work of Social Science.
 - (3) What is sculpture ?
 - (4) Why did the people of India oppose the Simon Commission ?
 - (5) State any four characteristics of a developing economy.
 - (6) Give the name of main leaders of Jahalism.
 - (7) Give any two specific methods of teaching of Social Science.
 - (8) What is dagoba ?
 - (9) State the qualifications of a candidate for membership of the Legislative Council.
 - (10) Give the meaning of set induction.
 - (11) State any four values of Social Science.
 - (12) Give two examples of speculative questions.
 - (13) State the important provisions of “Ma Annapurna Yojana”.
 - (14) State the four components of B.B. work skills.
-